

zdražují. Dotazy, stížnosti, reklamace vyřizují se ve lhůtách pro obchod nepřijatelných. Stává se, že dopravce dokáže ministerstvu železnic, že by mohl dopravovati náklady na sta vagonů, kdyby mu byla přiznána sleva dopravného. Místo toho, aby obchodní podnik železniční takové žádosti co nejrychleji přezkoušel a usiloval o dopravu nových druhů zboží, přijde po dlouhé době odpověď ministerstva železnic, že ministerstvo je přesvědčeno, že lze zboží dopravovati i bez slevy.

Dr. Jindřich.

Novelisace akciového a bilančního práva v Německu. Prováděcím nařízením k novele akciového práva ze dne 19. září 1931, čís. 63 R.-G.-Bl. (viz »Všehrd« ročník XIII. čís. 2, str. 54), jež bylo vydáno v polovici prosince minulého roku (15. 12. 1931 č. 83 R.-G.-Bl.), byla stanovena působnost jednotlivých ustanovení. Novelisované §§ 260a, 260b a 261 platí pro obchodní rok, jehož počátek spadá do doby po 31. prosinci 1930; jsou to předpisy, které se týkají sestavení obchodní zprávy, jakož i nových směrnic pro oceňování. Naproti tomu platnost §§ 260a až 260c, v nichž jsou obsaženy předpisy o sestavování bilancí a účtů zisku a ztráty, platí až pro obchodní rok počínající po 30. září 1930. Totéž platí o §§ 262a až 262g a první větě nového § 266, t. j. pro předpisy o bilančních revisorech, nikoliv však u společností, kde kapitál činí 3.000.000 R. M. nebo méně. Počátek platnosti těchto předpisů pro tyto společnosti má být určen na dobu pozdější. Jako novum jest v prováděcím nařízení ustanovení, že představenstvo má navrhnouti jmenování bilančních revisorů soudem, jestliže valná hromada je nezvolila do 2 měsíců před uplynutím obchodního roku. Dále se přesně určuje, že práva bilančních revisorů určená v § 262d mohou jimi býti uplatňována již před sestavením bilance. Předpisy o těchto revisorech nevztahují se na Deutsche Golddiskontbank, na všeužitečné bytové podniky a pod. Jeden článek prováděcího nařízení jest věnován vůbec organizaci těchto hospodářských revisorů, která se soustřeďuje v tak zv. »Hauptstelle für die öffentlich bestellten Wirtschaftsprüfer«, kdež jsou vedeny zvláštní seznamy těchto revisorů. Revisori podléhají doзору místních obchodních komor.

Nařízení říšského presidenta ze dne 15. prosince 1931 čís. 83 R.-G.-Bl. obsahuje některé úlevy v bilančování. Podle § 1 jsou stanoveny zvláštní směrnice pro oceňování papírů, které nejsou trvale určeny pro obchodování společností, ve výročních bilancích, které byly sestavovány v době od 1. července do 31. prosince 1931. V těchto případech určí se jejich hodnota na místě nejvyšší bursovní nebo tržní ceny v den sestavení bilance střední hodnotou mezi průměrnou bursovní nebo tržní cenou ze září 1931. Jestliže není kursu za září, jest směrodatným průměrný kurs z června 1931, avšak se srážkou 20% jmenovite hodnoty u akcií a 10% u dlužních úpisů. Pro bilance sestavené mezi 1. červencem 1931 a 30. červnem 1932 zřizuje se dále zvláštní zrehodnocovací konto. Toto konto však nesmí býti vyšší 30% vlastního kapitálu (kapitálu plus rezervy). Konto musí býti zlikvidováno během pěti let, při čemž lze použiti také řádných rezervních fondů. Pokud však toto konto existuje, jest rozdělení čistého zisku nepřipustno. Zvláštní, ještě rozsáhlejší úlevy platí pro společnosti pojišťovací.

Dr. Pošvár.

Zákon o kartelech a soukromých monopolech. Již dvě osnovy kartelového zákona zapadly, aniž došlo k jich uzákonění. Nyní nalézá se v připomínkovém řízení třetí osnova. Má celkem sedm kapitol. V první jest vytýčen pojem kartelů a soukromých monopolů a vyslovena všeobecně zásada dozoru Státní hospodářské komise. Hlava druhá vypočítává povinnosti kartelů, uvádí předpisy o vedení t. zv. kartelového rejstříku u Státní hospodářské komise. Hlava třetí stanoví povinnosti soukromých monopolů, čtvrtá organizaci a kompetenci Státní hospodářské komise (smí ukládati pořádkové pokuty do 50.000 Kč a naříditi složení jistoty do 10.000.000 Kč); komise může zříditi, uzná-li to vhodným, stále dozorčí orgány u kartelů nebo monopolů na jich vlastní náklad. Pátá hlava jedná o možnosti kartelů ustoupiti od smlouvy,

ujednání nebo dohody, je-li k tomu vážný důvod, zejména je-li podnikání hospodářsky povážlivě ohroženo, ztíženo nebo znemožněno. Hlava šestá obsahuje trestní sankce s maximálními tresty do 1.000.000 Kč. Hlava sedmá má ustanovení přechodná a smíšená.

Osnova vyznačuje se značnou přísností jak co do výše trestních sankcí, tak co do rozsahu ukládaných povinností. Snad je tím tak trochu předurčen její osud. Není příliš obtížno předpovědět, že v této formě asi kartelový zákon neprojde, uvážíme-li, že projednání bankovního zákona setkal se se značnými obtížemi. Bude zajímavé sledovat další osudy zákona kartelového.

Dr. Pošvář.

Bankovní zákon v Jugoslavii. Ministerstvo obchodu a průmyslu vypracovalo v polovici prosince 1931 návrh bankovního zákona. Peněžní ústavy jsou podle tohoto zákona postaveny pod dozor ministra obchodu a průmyslu, který jej provádí zvláštními kontrolními orgány. Banky smíjí přijímat vklady jen do trojnásobné výše vlastních prostředků; celková výše všech závazků banky nesmí přestoupiti pětinašobek vlastních prostředků. Každá banka má část vkladů uložit u některého státního peněžního ústavu. Obchody hypotekárními mohou se zabývat pouze zvláštní banky, pro něž bude vypracován speciální zákon. Polovina rezervních fondů musí být uložena ve státních papírech. Členové správní rady peněžních ústavů musí složit kauci ve výši aspoň půl procenta bankovního kapitálu, nejméně 100.000 D, avšak nejvýše 500.000 D. Všecky peněžní ústavy mají se přizpůsobiti předpisům zákona nejdéle během jednoho roku, jinak bude nařízena jejich likvidace.

Dr. Pošvář.

Technik a krise je téma úvahy, kterou napsal do 12. čísla II. roč. Hospodářské korespondence prof. brněnské techniky Dr. Vl. List. Prof. List, jak známo, je nadšeným propagátorem racionalisace a normalisace a ve svém článku si položil otázku, zda nynější krise je způsobena právě těmito dvěma složkami. Vystříhá se řešení všech jiných otázek než technických, ale ukazuje, že dnes již není možno odloučiti problémy technické od právních. Vinu přičítá nikoliv pokroku racionalisace a normalisace, nýbrž absurdním poměrům válečným i poválečným, kdy se zapomnělo především na mezinárodní souručenství hlavně v tom, že nucená soběstačnost za světové války je škodlivá po válce, stejně jako je tomu při nerozumném ochranářství. Demonstruje to na velmi vtipně volených příkladech (na př. Rašínův zákaz dovozu pomerančů z Itálie a italský zákaz dovozu českého skla a pod.). Trvalou soběstačnost odkazuje List jako romantickou idylu a žádá si vytvoření mezinárodního podkladu zejména v právu, především však v právu obchodním a směnečném. Jeho díkce je vsutku velmi výrazná a stojí za to citovati několik úryvků z jeho úvahy, i když vždy nelze se vším souhlasiti. Tak požaduje mezinárodní právo obchodní, aby poctivý obchodník měl jistotu, že mu cizí odběratel zaplatí. Tomu jsme však dosud daleko: »jak juris prudentia u nás zahálela, ukazuje nejlépe, že stále nelze krádež elektřiny stíhati jako krádež, protože antický Řím neměl elektřiny a za 13 let jsme nesjednotili ani soudní řády Slovenska a zemí histor., takže dnes seriousní podnikatel pražský bojí se dodávati na Slovensko, 300 km od Prahy!« a končí pak: »Jako technik shrnuji vše v závěr, že trvale lze odstraniti krizi, jen když právníci, národní hospodáři a zákonodárci se vynasnaží dohoniti co nejrychleji pokročilou techniku a užijí-li k tomu jejích vlastních metod — racionalisace na základu co možná mezinárodním«. Ča.

Sociální pojištění v Rumunsku. Podle zpráv odborových listů připravuje rumunské ministerstvo práce návrh zákona o sociálním pojištění, jehož hlavním účelem je sjednotiti zákonodárství na tomto poli. V Transylvánii platí dosud uherský zákon z r. 1900, v Bukovině rakouský zákon z r. 1888, ve starém království zákon o organizaci řemesel, maloúvěru a dělnického pojištění z r. 1912, kterým bylo provedeno pojištění nemocenské, úrazové, invalidní a starobní a to na podkladě nucených organizací řemeslnických. Pojišťovací zákony v nových provinciích vztahují se i na úřednictvo, naproti tomu ve starém krá-